

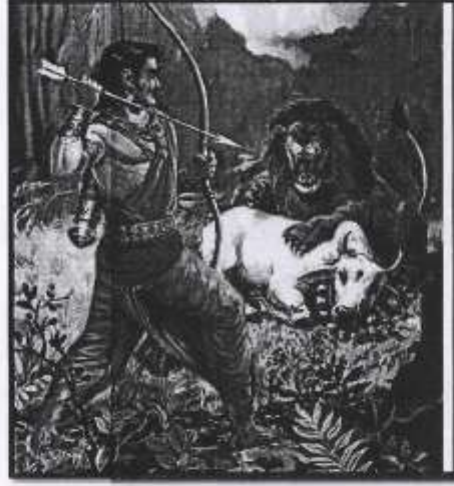
ॐ
संस्कृतभारती (उत्तरतमिळनाडु)
पत्राचारद्वारा संस्कृतम्
परीक्षा – कोविदः

कालावधि: - होरात्रयम्

अङ्काः - १००

माघः - मन्मथसंवत्सरः ५११६

जनवरी - २०१६

॥आ नो भद्राः क्रतवो यन्तु विश्वतः॥

मम नाम _____

(Please write your full name in English as it should
appear in the certificate.)

परीक्षाकेन्द्रस्य नाम _____

प्रदेशस्य नाम _____

क्रमसङ्ख्या _____

I. त्रयाणां श्लोकानां स्वशब्दैः तात्पर्यं संस्कृतेन लिखत।

१२

- १। अधमा धनम् इच्छन्ति धनमानौ तु मध्यमाः।
उत्तमा मानमिच्छन्ति मानो हि महतां धनम्॥
- २। भीमं वनं भवति तस्य पुरं प्रधानं सर्वो जनः सुजनतामुपयाति तस्या
कृत्स्ना च भूर्भवति सन्निधिरत्रपूर्णा यस्यास्ति पूर्वसुकृतं विपुलं नरस्य॥
- ३। साहित्यसङ्गीतकलाविहीनः साक्षात्पशुः पुच्छविषाणहीनः।
तृणं न खादन्नपि जीवमानः तद्भागधेयं परमं पशूनाम्।
- ४। दूरीकरोति दुरितं विमलीकरोति चेतश्चिरन्तनमघं चुलुकीकरोति।
भूतेषु किञ्च करुणां बहुलीकरोति सत्सङ्गतिः कथय किं न करोति पुंसाम्॥

II. पद्यद्वयस्य पदविभागम् अन्वयरचनां च लिखत।

८

- १। एकातपत्रं जगतः प्रभुत्वं नवं वयः कान्तमिदं वपुश्च।
अल्पस्य हेतोर्बहु हातुमिच्छन्विचारमूढः प्रतिभासि मे त्वम्॥
- २। कैलासगौरं वृषमारुरुक्षोः पादार्पणानुग्रहपूतपृष्ठम्।
अवेहि मां किङ्करमष्टमूर्तेः कुम्भोदरं नाम निकुम्भमित्रम्॥
- ३। इत्थं व्रतं धारयतः प्रजार्थं समं महिष्या महनीयकीर्तेः।
सप्त व्यतीयुस्त्रिगुणानि तस्य दिनानि दीनोद्धरणोचितस्य॥

III. षण्णां शब्दानां विग्रहवाक्यं समासनाम च लिखत।

९

- १। प्रसन्नमुखः २। दानशूरः ३। गोव्याघ्रम् ४। भीष्मद्रोणौ ५। कुरूपम्
- ६। यथामति ७। दीर्घरज्जुः ८। नवरात्रम् ९। कृतभोजनः

IV. षण्णां शब्दानाम् अन्त-लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत।

६

	अन्तः	लिङ्गः	विभक्तिः	वचनम्	
१। वाचा	च	स्त्री	तृ	एक	वाच्
२। बाललताः	आ	स्त्री	प्र	बहु	बाललता

III. प्रसन्नं मुखं यस्य सः

दाने भूरः

गौः च व्याघ्रः च अ सः

भीष्मः च द्रोणः च

कुत्सितं रूपम्

मतिम् अनतिक्रम्य

दीर्घा रज्जुः

नवानां रात्रीणां समाहारः

कृतं भोजनं येन सः

समानाधिकरण बहुव्रीहिः

सप्तमी तत्पुरुषः

समाहारः द्वन्द्वः

इतरतरद्वन्द्वः

कु समासः

अव्ययीभावः

विशेषण पूर्वपदः कर्म

द्विगुः

समानाधिकरण बहुव्रीहिः

३। अष्टमूर्तेः	इ	स्त्री	षष्ठी	एक	अष्टमूर्ति
४। शिशिरात्	अ	पु	पञ्चमी	एक	शिशिर
५। कुर्वन्	त	पु	प्रथमा	एक	कुर्वन्
६। पार्श्ववर्ती	न	पु	प्रथमा	एक	पार्श्ववर्ती
७। धेनुः	उ	स्त्री	प्रथमा	एक	धेनु
८। शस्त्रभृताम्	त	पु	षष्ठी	बहु	शस्त्रभृत्
९। यशः	स	नपुं	प्रथमा	एक	यशस्

V. एकैकं पदं लिखत।

१०

- १। समाजं रक्षतीति सामाजिकः
 २। पठितुम् इच्छा पिपठिषा
 ३। भोक्तुम् इच्छवः बुभूक्षवः
 ४। सिंहस्य समीपे उपसिंहम्
 ५। शास्त्रं जानातीति शास्त्ररज्ञः
 ६। छायाप्रधानाः तरवः छायातरवः
 ७। शूरस्य भावः शौर्यम्
 ८। मातुः भ्राता मातुलः
 ९। यशः एव धनम् यशोधनम्
 १०। शिखा अस्य अस्तीति शिखावान्

VI. द्वित्रैः वाक्यैः त्रयाणां प्रश्नानाम् उत्तरं संस्कृतेन लिखत।

६

- १। दिलीपः कथं नन्दिनीम् असेवत? आस्वादवद्भिः
 २। कुम्भोदरः कथं स्वपरिचयं कारितवान्? कैलासगौरम्
 ३। अद्रेः तनया शुशोच - किमर्थम्? देवदारु वृक्षस्य त्वेक् उत्पत्तिता
 ४। स्वजीवनं समर्पयितुम् उद्युक्तं दिलीपं सिंहः किमिति उपदिष्टवान्? पुनः जीवन्
 ५। न तद्यशः शस्त्रभृतां क्षिणोति - एतद्वाक्यं केन किमर्थम् उक्तम्?

VII. एकपदेन उत्तरत।

५

- अ). १। मन्मथस्य धनुः कैः निर्मितम्? पुष्पैः
 २। दमयन्त्याः स्वयंवरवार्तां श्रुत्वा नारदः कुत्र गतवान्? अमरावतीम्
 ३। अग्निः हरतेजः कुत्र क्षिप्तवान्? गङ्गायाम्
 ४। परमेश्वरः केन रूपेण पार्वतीं परीक्षितुम् आगतवान्? ब्रम्हचारीवेषं धृत्वा
 ५। अलक्ष्मीः कम् आविशति? आलस्य पुरुषः

आ) संयोजयत	१। पाठयति	बहुव्रीहि	३	८
	२। भयङ्करः	णिजन्तः	१	
	३। अन्यपदार्थप्रधानः	तमप्	७	
	४। अर्थम् अर्थम्	तितीर्षति	८	
	५। मङ्गलपद्यम्	प्रत्यर्थम्	४	
	६। वारुणिः	उपपदसमासः	२	
	७। सुन्दरतमा	नान्दी	५	
	८। तरीतुम् इच्छति	वरुणस्य अयम्	६	

VIII. संस्कृतेन आङ्ग्लभाषया वा एकस्य अलङ्कारं विवृणुत।

६

- १। अगस्त्यः समुद्रम् अपिबत्। किम् असाध्यं महात्मनाम्।
 २। माघे मेघे गतं वयः।

IX. संस्कृतेन आङ्ग्लभाषया वा त्रयाणां लघुतिप्पणीं लिखत।

९

- १। भोजदेवः २। कालिदासः ३। वाल्मीकिः ४। व्यासः ५। नाटकम्

X. खण्डकाव्यानि दूतकाव्यानि च अधिकृत्य संस्कृतेन लघु प्रबन्धमेकं रचयत। ५

अथवा

रूपकाणां विषये संस्कृतेन लघु प्रबन्धमेकं रचयत ।

XI. एकवाक्येन षण्णाम् उत्तरं संस्कृतेन लिखत। ६

- १। अष्टाध्याय्याः रचयिता कः? पाणिनिः
- २। "इतिहास" शब्दस्य कोऽर्थः? इति ह आस, पूर्वमेव आसीत् किल
- ३। कविना दण्डिना निरूपितं चम्पूलक्षणं किम्? गद्यपद्यमयी काचित् चम्पूरित्यभिधीयते
- ४। मीमांसादर्शनस्य प्रवर्तकः कः? जैमिनिः
- ५। दृश्यकाव्यानां नामान्तरं किम्? रूपकम्
- ६। नाटकेषु प्रयुज्यमानाः चतुर्विधाः अभिनयाः के? अङ्गिकः, वाचकः, आहार्यकः, सात्त्विकः
- ७। भगवतः वेदव्यासस्य अपरं नाम किम्? कृष्णद्वैपायनः
- ८। भाष्यकारः इति प्रसिद्धः कः? पतञ्जलिः

XII. एकं विषयम् अधिकृत्य संस्कृतभाषया दशाधिकवाक्यानि लिखत। १०

- १। आधुनिकं शिक्षणम्
- २। संस्कृत-उद्धरणाय अस्माकं कर्तव्यता
- ३। Bangkok मध्ये संवृत्तं विश्व-संस्कृत-सम्मेलनम् ऊद्दिश्य लिखत।
- ४। विश्वयोगदिनम्

शुभम्